

Zemkopības ministrija

**Latvijas Kopējā lauksaimniecības politikas
stratēģiskā plāna 2023. – 2027.gadam
grozījumi 2023.gadā**

KLP stratēģiskā plāna Uzraudzības komiteja
27.04.2023

Zemkopības ministrija

Saturs

- 1) Kāpēc veikti KLP stratēģiskā plāna grozījumi?**
- 2) KLP stratēģiskā plāna sadaļas, kurās veikti grozījumi**
- 3) KLP stratēģiskā plāna grozījumu tēmas:**
 - **Horizontālie jautājumi;**
 - **Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa (LLVS) standarti;**
 - **Ekoshēmas;**
 - **Lauku attīstības pasākumi;**
 - **Nozariskās intervences.**

Zemkopības ministrija

Kāpēc veikti KLP stratēģiskā plāna grozījumi?

- 1) Lai ņemu vērā priekšlikumus, kas izteikti sagatavojot KLP SP ieviešanas Ministru Kabineta noteikumu projektus.
- 2) Nosacījumu pilnveidošana korektas administrēšanas un kontroles sistēmas nodrošināšanai.
- 3) Pielāgojumi KLP SP finanšu plānā, ņemot vērā Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākumu turpināšanos.
- 4) Precizēti daži rezultātu rādītāji.
- 5) Tehniski un redakcionāla rakstura labojumi.

Zemkopības ministrija

KLP stratēģiskā plāna sadaļas, kurās veikti grozījumi

KLP stratēģiskā plāna grozījumu projekts pieejams: [DK5 Grozījumi KLP SP 2023-2027](#)

! Grozījumu redakcija dažās nodaļās var tikt redakcionāli precizēta saskaņošanas procesā ar EK, nemainot ar UK locekļiem saskaņoto grozījumu būtību.

KLP SP nodaļas Nr.	Nodaļas nosaukums
2.1.	Vajadzību novērtējums un intervences stratēģija – SO1 un SO9 apraksti
2.2.	Konteksta rādītāji – C.19
2.3.	Mērķu plāns - Rezultātu rādītāju kopsavilkuma tabula
3.10.	Nosacījumu sistēma – LLVS 1; LLVS 5; LLVS 6; LLVS 8
4.1.1.	Lauksaimnieciskā darbība
4.1.2.	Lauksaimniecības platība
4.7.3.	Lauku attīstības intervenču veidu kopīgie elementi
5.1.	Tiešo maksājumu intervences (ekoshēmas)
5.2.	Nozariskās intervences
5.3.	Lauku attīstības intervences

Zemkopības ministrija

Horizontālie jautājumi

Zemkopības ministrija

Grozījumi KLP stratēģiskā plāna 2.nodaļā

SM 9 Intervences loģikas pārskats

Tehniski redakcionāli labojumi SM9 aprakstā sadaļā Intervences loģikas pārskats, precizējot, ka antimikrobiālo līdzekļu patēriņa samazināšanā ieguldījumu sniedz arī noteikto labturības prasību ievērošana un ka, papildus nosakot augstākas dzīvnieku labturības prasības, samazinās iespēja dzīvniekiem saslimt un samazinās vajadzība lietot antimikrobiālos līdzekļus.

Rezultāta rādītāja R.7 aktualizācija

No R.7 aprēķina izņemts LA12 Natura 2000 maksājums mežiem, jo 2023-2025.g. tiks turpināts maksājums no LAP 2014.-2020.gadam.

Konteksta rādītāja C.19 aktualizācija

Precizēta konteksta rādītāja C.19 vērtība pārskatot bāzes vērtību Natura 2000 meža teritorijās pēc EK ieteikuma (novēršot iepriekšējo kļūdu EK veiktajos aprēķinos) - no 164 848 ha uz 488 096 ha.

Tas ietekmē arī tabulā 2.3.1. rezultāta rādītāja R.33 mērķa vērtību, kas samazināsies no 12,13% uz 4,1%.

Zemkopības ministrija

Grozījumi lauksaimnieciskās darbības definīcijās (4.1.1.nodaļa)

Grozījumi lauksaimnieciskās darbības definīcijās izstrādāti ņemot vērā NVO priekšlikumus:

1) Precizējums 4.1.1.2.1. sadaļā paredzot, ka **papuvē** tiek veikta lauksaimnieciskā darbība, ja tajā tiek apkarotas nezāles, nepieļaujot sēklas nogatavošanos un dzēšot prasību kārtējā gadā apart papuvi līdz dalībvalstij noteiktam datumam, jo ir citas videi labvēlīgākas lauksaimniecības metodes, ar kurām var kontrolēt nezāles.

2) Precizējums 4.1.1.2.3. sadaļā **ilggadīgie zālāji** – dzēsta zāles novākšanas prasība. Grozījums ir pamatojams gan ar vides, gan ar agronomiskiem apsvērumiem. Apsaimniekojot zālājus, dažkārt ir nepieciešams gan atstāt biomasu uz lauka, gan novākt zālāju biomasu. Prasība savākt nopļauto zāli no lauka saglabāsies pļavās, kas saskaņā ar LLVS9 ir atzītas par ekoloģiski jutīgām ilggadīgo zālāju platībām.

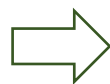
3) Precizējums 4.1.2.3.2. sadaļā **īscirtmeta atvasāji** – samazināts īscertemta atvasāju stādu skaits uz hektāru nosakot kārkliem (*Salix spp.*) 4000 gab./ha, apsei (*Populus spp.*) un baltalksnim (*Alnus incana*) 1000 gab./ha. Noteiktais stādu skaits bija pārāk blīvs, ja uzreiz veido sabiezinātu stādījumu, tad vēlāk veidojas pārlietu biezs atvašu tīkls.

Zemkopības ministrija

Grozījumi KLP stratēģiskā plāna 4.7.3.nodaļā

**Nosacīto liellopu
vienību noteikšanas
tabula**

Izstrādājot nacionālo likumdošanu un veidojot jauno administrēšanas sistēmu, tika konstatēts, ka nepieciešams norādīt pilnīgāku dzīvnieku uzskaitījumu, lai tiktu ietverti visi dzīvnieki uz kuriem tiek attiecinātas prasības par dzīvnieku veselību un izsekojamību, t.sk., identifikāciju un reģistrēšanu.

**Uzraudzības
periods**

Papildināta sadaļa 4.7.3. ar norādi, ka neliela apjoma projektiem var noteikt saīsinātu uzraudzības periodu, bet ne īsāku kā trīs gadi.

Grozījums rosināts pārņemot citu ES fondu pieredzi.

Zemkopības ministrija

Nosacījumu sistēma: Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa (LLVS) standarti

Zemkopības ministrija

Grozījumi LLVS 1 (Ilggadīgo zālāju saglabāšana)

Precizēta 3.10.1.1.3. sadaļa:

- 1) 2018. gada kopējo ilggadīgo zālāju platība no 425 175 ha uz 403 671 ha;
- 2) aprēķināto 2018. gada atsauces koeficientu mainot no 24,64 uz 23,40;

Precizējumi veikti atņemot :

- 18 359 ha - bioloģiskā lauksaimniecības un MLS saimniecību IZ ha, kas no 2018. - 2022. gadam tika pārveidoti par cita lietojuma zemi un tās vietā citā zemes gabalā nav ierīkots jauns IZ.
- 3 145 ha - 2018. gadā bija ilggadīgie zālāji, bet 2022. gadā nav iekļauti lauksaimniecības zemes nogabalu identifikācijas sistēmā, ietver arī apmežotās platības.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LLVS 5

(Augsnes apstrāde, lai ierobežotu augsnes degradācijas un erozijas risku)

Precizēta 3.10.3.1.1. sadaļa: paredzot, ka ziemāju vai starpkultūru sējumi **pēc kārtēja gada 20. septembra** ir jāierīko perpendikulāri nogāzes krituma virzienam.

Ja sēju veic līdz 20. septembrim, kultūraugiem attīstītās un izveidojas spēcīga sakņu sistēmu pirms ziemas, kas savukārt novērš erozijas risku vai mazina iespējamo ūdens noteces un augsnes izskalošanās negatīvo ietekmi.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LLVS 6

(Minimāls augsnes pārklājums visjutīgākajos periodos)

Precizēta 3.10.3.2.1. sadaļā otrā rindkopā noteiktais laika posms.

Tehnisks precizējums, precizējot laikaposmu (no **iepriekšējā gada** 15. novembra līdz **kārtējā gada** 15. februārim), kurā prasība ir izpildāma, lai nodrošinātu saskaņotību ar pirmā un septītā ekoshēmā noteikto laikaposmu un, lai nodrošinātu atbilstību ģeotelpiskajā iesniegumā deklarētā kultūrauga audzēšanas periodam vai ražas gadam.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LLVS 8

(4 % no aramzemes lauku saimniecības līmenī tiek atvēlēta ar ražošanu nesaistītām platībām un objektiem)

Precizēta 3.10.4.1.1. sadaļā ar ražošanu nesaistītu platību definēšana:

- 1) Atbilstoši nacionālai likumdošanai lietots termins aizsargjosla nevis buferjosla.
- 2) Precizēts vides devums atsevišķi augošiem kokiem no 30 m² uz 300 m² un dižkokiem (t.sk. potenciāliem) no 60 m² uz 628 m², alejām no pārrēķina koeficients precizēts no 5 uz 20.
Svēruma koeficienti nav palielināti, kļūda tika pieļauta, novērtējot faktisko platību un tās aizsardzības teritoriju. Dižkokiem svēruma koeficients precizēts, paredzot, ka aizsardzības teritorijas, kas ir ražošanā neizmantotas platības var deklarēt, kā atsevišķu ainavas elementu – biodaudzveidības sala.
- 3) Precizēts otrs apakšstandarts "ainavas elementu saglabāšana" paredzot, ka saglabājami dižkoki un alejas saskaņā ar nacionālo likumdošanu.

Zemkopības ministrija

Ekoshēmas

Zemkopības ministrija

Grozījumi TM4.1

(Atbalsts par videi un klimatom labvēlīgu lauksaimniecības praksi)

1) 5. sadaļa - ekoshēmas TM4.1 saistību apraksts.

1.1) Precizēts nosacījums kultūraugu dažādošanai, ka **pirmie trīs kultūraugi nepārsniedz 99%**. Tas aizstāj prasību, ka ceturtais kultūraugs ir vismaz 1% un nepieciešams administrēšanas sistēmas vienota algoritma izstrādei.

1.2), lai nodrošinātu vienādu redakciju ar intervenci TM4.7. **Precizēta redakcija par ilggadīgo stādījumu platību**

2) 5. sadaļa - ekoshēmas TM4.1 atbalsttiesīgo saņēmēju un platības apraksts:

2.1) **Pilnveidots TM4.1 atbalsttiesīgo kultūraugu saraksts** ar pākšaugi, zemenes, arbūzi un melones. Tas saistīts ar kultūraugu kodu saraksta pilnveidošanu un ņemti vērā NVO priekšlikumi.

2.2) Paredzēts **nosacījums par dažādošanas izpildi** saimniecībām, kurās aramzemi pārsvarā (80%) izmanto, lai audzētu stiebrzāles vai citus lopbarības zālaugus, zemi atstāj papuvē, tajā audzē tauriņziežus (izņemot pākšaugus) vai to vienlaikus izmanto vairākos minētajos veidos.

2.3) **Precizēta redakcija par seguma nodrošināšanu**, lai tā būtu saskanīga ar LLVS 6 nosacījumiem.

Zemkopības ministrija

Grozījumi TM4.2 (Ekoloģiski nozīmīgas platības)

1) *5. sadaļa - ekoshēmas TM4.2 saistību apraksts:*

- 1.1) Tehniski **precizēta zālāju pasēja redakcija**, skaidri nosakot, ka zem virsauga ir pasējs.
- 1.2) Atbalstu par augsnes kvalitātes un reakcijas optimizāciju **piešķirs arī, ja audzēs pākšaugus.**
- 1.3) **Precizēta redakcija par augsnes pH līmeni** - atsauce uz nacionālo normatīvo aktu aizstāta ar konkrētiem augsnes pH līmeņa rādītājiem.

2) **Precizēta informācija par zaļmēslojuma augu papuvi:**

6.sadaļā - Svītrots teikums par zaļmēslojuma augu papuvi un LLVS 8, jo ekoshēmas atbalstu par zaļmēslojuma augu papuvi drīkst maksāt no pirmā hektāra.

7.sadaļā par atbalsta apjomu, skaidrots, kā veidojas kompensācijas likme.

11.sadaļā par plānotās vienības summas definīcijas paskaidrojumu.

12.sadaļā precizēta TM U4.2.2 zaļmēslojuma papuves plānotās vienības maksimālā summa, lai netiktu pārsniegta aprēķinātā kompensācijas likme.

Zemkopības ministrija

Grozījumi TM4.4 (Saudzējošā lauksaimniecības prakse)

1) *5. sadaļa - ekoshēmas TM4.4 atbalsttiesīgās platības.*

- precizēts, ka **atbalsttiesīgās platības ir graudaugi un arī nektāraugi**. Tas saistīts ar kultūraugu kodu saraksta pilnveidošanu un ņemti vērā NVO priekšlikumi.

2) Tehniski precizēta terminoloģija: **AAL aizstājot ar “herbicīdi”**, jo ekoshēmas saistības paredz ierobežotu herbicīdu lietošanu nevis visu AAL. Tāpat precizēts, kāda veida informācija ir jāsniedz elektroniskā sistēmā.

3) *6.sadaļa - ekoshēmas TM4.4 saikne ar LLVS:*

- Tehniski precizēts, lai redakcija būtu saskanīga ar LLVS 5 un LLVS 6 nosacījumiem.

Zemkopības ministrija

Grozījumi TM4.5 (Slāpekļa un amonjaka emisiju, un piesārņojumu mazinošas lauksaimniecības prakses)

Intervencē veikti vairāki tehniski precizējumi, kas nemaina intervences būtību.

5. punkts - ekoshēmas TM4.5 saistību apraksts.

- tehniski precizēti un skaidrāk definēti apraksti par precizajām tehnoloģijām, kas būtu jāizmanto šīs ekoshēmas saistību izpildē.
- precizēta informācijas, kas ir jāsniedz elektroniskā sistēmā.

Zemkopības ministrija

Grozījumi TM4.6 (Zālāju saglabāšanas veicināšana)

Precizēta 5.sadaļa - ekoshēmas TM4.6 saistību apraksts un īpašie atbilstības kritēriji:

- 1) Skaidrāk definētas saistības, ka platību nedrīkst apart, lobīt vai irdināt **divus gadus pēc kārtas** un atbalstam pieteiktās platības (**lauka**) **atrašanās vietu nedrīkst mainīt**.
- 2) precizēta redakcija par dzīvnieku blīvuma nosacījuma piemērošanu zālājos, to papildinot ar nosacījumu, ka **arī kazu un aitu ganāmpulkiem, tiek piemērotas 0,3 LU/ha**, un attiecīgi, ka dzīvnieku vidējais blīvums var tik diferencēts, atkarībā no dzīvnieku sugas vai to izmantošanas veida. (tāpat kā TM.4.7 un LA11).
- 3) Precizēta redakcija, lai būtu skaidri saprotams, ka **sēklu ieguve ir attiecināma tikai uz stiebrzāļu platību** nevis visu zālāju platību un šādam laukam ir jābūt atzītam par atbilstošu sēklaudzēšanas prasībām.

Zemkopības ministrija

Grozījumi TM4.7 (Agro-ekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās)

1) 5. sadaļa - ekoshēmas TM4.7 saistību apraksts.

Precizēts nosacījums kultūraugu dažādošanai, ka **pirmie trīs kultūraugi nepārsniedz 99%**. Tas aizstāj prasību, ka ceturtais kultūraugs ir vismaz 1% un nepieciešams administrēšanas sistēmas vienota algoritma izstrādei.

2) 5. punkts - ekoshēmas TM4.7 atbalsttiesīgo saņēmēju un platības apraksts:

2.1) precizēta redakcija par dzīvnieku blīvuma nosacījuma piemērošanu zālajos, to papildinot ar nosacījumu, ka **arī kazu un aitu ganāmpulkiem, tiek piemērotas 0,3 LU/ha** (tāpat kā TM4.6 un LA11).

2.2) Ņemot vērā iepriekšējā perioda pieredzi un intervencē LA11 iekļautās **atkāpes par dzīvnieku blīvuma nepiemērošanu ES nozīmes zālāju biotopiem un ilggadīgajiem zālājiem, kurus izmanto savvaļas ārstniecības augu ievākšanai**, arī intervencē TM4.7. tiks piemērotas šādas atkāpes, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret bioloģiskiem lauksaimniekiem un nodrošinātu vienkāršāku abu intervenču administrēšanu.

2.3) Paredzēts **nosacījums par dažādošanas izpildi** saimniecībām, kurās aramzemi pārsvarā (80%) izmanto, lai audzētu stiebrzāles vai citus lopbarības zālaugus, zemi atstāj papuvē, tajā audzē tauriņziežus (izņemot pākšaugus) vai to vienlaikus izmanto vairākos minētajos veidos.

2.4) Precizēta redakcija par seguma nodrošināšanu, lai tā būtu saskanīga ar LLVS 6 nosacījumiem.

Zemkopības ministrija

Lauku attīstības pasākumi

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 10.1 Zaļās joslas

Intervencē veikti vairāki tehniski precizējumi, kas nemaina intervences būtību.

5.sadaļa *Intervences īpašā struktūra, prasības un atbilstības nosacījumi:*

- precizēta atsauce uz risku ūdens objektu sateces baseinu teritorijām, aptverot tādas, kurās ir **lauksaimniecības izkliedētā piesārņojuma būtiska ietekme**;
- papildināta informācija par intervences sasaisti ar normatīvo aktu prasībām un mērķiem, pārceļot no bāzes līnijas nosacījumu daļas;
- paredzēta iespēja zaļo joslu **apsaimniekot ekstensīvi noganot**, kā arī joslas **apaugumu saglabāt neskatu līdz nākamā gada pavasarim un tad sasmalcināt**.
- precizēta redakciju, **nosakot, ka zaļajās joslās nav koku un krūmu dzinumu**, kas vecāki par vienu gadu un **neveidojas kūla**

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA10.2. Vidi saudzējoša dārzkopība

Intervencē veikti vairāki tehniski precizējumi, kas nemaina intervences būtību.

5. sadaļa *Intervences īpašā struktūra, prasības un atbilstības nosacījumi:*

- precizēta atsauce uz risku ūdens objektu sateces baseinu teritorijām, aptverot tādas, kurās ir **lauksaimniecības izkliedētā piesārņojuma būtiska ietekme**;
- papildināta informācija par intervences sasaisti ar normatīvo aktu prasībām un mērķiem, pārceļot no bāzes līnijas nosacījumu daļas;
- ~~- **svītrots "augstais sūnu purvs"**, lai nodrošinātu šo purvu aizsardzību;~~

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 10.3. Paaugstinātu labturības prasību un emisiju mazinošā lopkopība

Intervencē veikti vairāki tehniski precizējumi, kas nemaina intervences būtību.

5.sadaļa *Intervences īpašā struktūra, prasības un atbilstības nosacījumi:*

- papildināta informācija par intervences sasaisti ar normatīvo aktu prasībām un mērķiem, pārceļot no bāzes līnijas nosacījumu daļas;
- ietverts precizējums, ka **minimālo liellopu vienību skaitu vērtē ganību periodā**, tāpat kā citās intervencēs;
- 1.1.aktivitātē «*Dzīvnieku barošana un turēšana*» **papildināts ar barības devas rādītājiem tādiem gaļas liellopiem**, kas visu gadu vai ziemas periodā tiek turēti novietnē.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 10.4.Biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām

Intervencē veikti vairāki tehniski precizējumi, kas nemaina intervences būtību.

5.sadaļa *Intervences īpašā struktūra, prasības un atbilstības nosacījumi:*

- papildināts un precizēts apraksts par intervences ieviešanas būtību;
- precizēta redakcija *atbilstības nosacījumos*, nosakot konkrētu minimālo saistību platību apjomu, kā arī prasību par atbalstam piesakāmās platības maksimālo attālumu no stropa un, ka tai jābūt ietvertai Lauku atbalsta dienesta lauku bloku identifikācijas sistēmā;
- *saistību nosacījumos* precizēti biškopības jomā lietotie termini, izslēdzot sinonīmu izmantošanu;

9.sadaļa *Labuma guvēju pienākumi:*

- precizēts skaidrojums par nepieciešamību visu saistību periodu nodrošināt vismaz minimālo saistību platību.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 10.5 Zālāju biotopu apsaimniekošana

Intervencē veikti vairāki tehniski precizējumi, kas nemaina intervences būtību.

5.sadaļa *Intervences īpašā struktūra, prasības un atbilstības nosacījumi:*

- papildināta informācija par intervences sasaisti ar normatīvo aktu prasībām un mērķiem, pārceļot no bāzes līnijas nosacījumu daļas;
- precizēts redakciju, kāda rīcība tiek piemērota gadījumos, kad putniem nozīmīgais slānis (5. klase) pārklājas ar ķikutam nozīmīgo slāni (6. klase), lai izvairītos no dubultās finansēšanas riska šādos gadījumos;
- tehniski precizēta redakcija pie "Atbilstības kritēriji platībai" un pie "Atbalsta pretendenta saistības";

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 11 Bioloģiskā lauksaimniecība

Intervencē veikti vairāki tehniski precizējumi, kas nemaina intervences būtību.

5.sadaļa *Intervences īpašā struktūra, prasības un atbilstības nosacījumi:*

- papildināts ar informāciju par intervences sasaisti ar normatīvo aktu prasībām un mērķiem;
- **precizēta redakcija par dzīvnieku blīvuma nosacījuma piemērošanu** zālājos, to papildinot ar nosacījumu, ka arī kazu un aitu ganāmpulkiem, tiek piemērotas 0,3 LU/ha, un attiecīgi, ka dzīvnieku vidējais blīvums var tik diferencēts, atkarībā no dzīvnieku sugas vai to izmantošanas veida.

6.sadaļa *Attiecīgo bāzes elementu noteikšana:*

- papildināts saraksts ar LLVS 8 un LLVS 9 standartu;
- papildināts skaidrojuma apraksts par papuves iekļaušanu LLVS 8 standarta izpildes vajadzībām, kā arī LLVS 9 par aparšanas aizliegumu zālāju biotopos.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA12 NATURA2000 teritorijas

Atbilstoši grozījumiem Latvijas Lauku attīstības programmā 2014.-2020.gadam, atbalsts kompensācijas maksājumam par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem līdz 2025.gadam (ieskaitot) tiek turpināts no iepriekšējā perioda finansējuma.

Grozījumi paredz **precizēt sākotnēji paredzēto izlaidi** LA12 finanšu gadiem 2024., 2025.un 2026.gadam. tādejādi nodrošinot finansējuma nošķirtību un nepārklāšanos (intervences apraksta 13.tabulā *Plānotās vienības summas — finanšu tabula ar rezultātiem*).

Attiecīgi **veiktas korekcijas arī R.7**, svītrojot O.13 ieguldījumu šajā rezultatīvajā rādītājā iepriekš minētajos finanšu gados.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 1.2. Konsultantu mācības

Ņemot vērā 2022.gada decembrī apstiprināto valsts atbalsta regulējumu, LA 1.2. intervencē – Konsultantu mācības (Profesionālo zināšanu un prasmju pilnveide) - **precizēta informāciju par valsts atbalsta novērtējumu**, kā valsts atbalsta instrumentu norādot VGAR (*Komisijas regulu, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu*) vai *de minimis* regulu (*Komisijas regulu par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam*), un ir **precizēts atbalsta diapazons saņēmēju līmenī**.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA6 Atbalsts gados jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai

Lai veicinātu gados jauno lauksaimnieku iesaistīšanos šajā intervencē, nepieciešams izdarīt šādus grozījumus intervences atbalsta saņemšanas nosacījumos (intervences apraksta 5. sadaļā):

- 1) precizēt nosacījumu par **izglītības iegūšanas maksimālo termiņu**, svītrojot noteiktos 36 mēnešus, to aizstājot ar darījumdarbības plāna īstenošanas gala termiņu jeb 48 mēnešiem.
- 2) gados jauna lauksaimnieka **saimniecības maksimālo lielumu**, kas var pretendēt uz atbalstu, noteikt pēc viena rādītāja – apgrozījuma 150 000 EUR, attiecīgi svītrot standarta izlaides vērtību
- 3) precizēt nosacījumu par saimniecības pārņemšanu, papildinot, ka **iespējams pārņemt arī daļu saimniecības**, ja var nodrošināt neatkarīgu saimniecisko darbību
- 4) precizēt nosacījumu par darījumdarbības plāna mērķiem un rādītājiem, svītrojot apgrozījuma vai SI vērtības palielinājumu vismaz par 20%, tā vietā **paredzot iespēju gados jaunam lauksaimniekam noteikt sasniedzamo rādītāju** tādus kā apgrozījuma pieaugumu, ražošanas apjoma palielinājumu, ražošanas efektivitāti vai citus izaugsmes rādītājus, kas saistīti ar konkurētspēju vai produktivitāti. Tādejādi paredzot elastību gados jaunajiem lauksaimniekiem sasniedzamā rādītāja izvēlē.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA5 Atbalsts ieguldījumiem mazajās lauku saimniecībās

Intervencē veikti vairāki tehniski precizējumi, kas nemaina intervences būtību.

Rezultāta rādītāja **R.9 vērtība ir koriģēta no 16,36% uz 15,98%**, jo ir precizētā šī rādītāja numeratora gala vērtība no 11 440 uz 11 173, jo tajā bija matemātiski nepareizi ieskaitīts LA5 izlaides rādītājs (1066).

Rezultāta rādītājs R.9: "Lauku saimniecību modernizācija: tādu lauku saimniecību īpatsvars, kuras saņem atbalstu investīcijām pārstrukturēšanā un modernizācijā, tostarp resursu efektivitātes uzlabošanā"

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA16 Atbalsts EIP darba grupu projektu īstenošanai

- precizēts nosacījums par EIP darba grupu sastāvu, **svītrojot obligātu pētnieka iesaisti** EIP darba grupu projektu īstenošanā. EIP darba grupu projekti pēc būtības var būt dažādi, ņemot vērā projektā noteikto mērķi un darbības, un ne vienmēr nepieciešama pētnieka iesaiste
- veikti tehniski precizējumi sadaļā 7 *Atbalsta veids un likme/summas/aprēķina metodes* par vienkāršoto izmaksu veidu netiešajām izmaksām, **dzēšot norādi par netiešo izmaksu procentuālo apmēru sadarbības partneriem (15%)**, ņemot vērā, ka intervences ietvaros nevar tikt piemērotas divas dažādi netiešo izmaksu apmēri atkarībā no atbalsta saņēmēja

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA19 Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju

- vienkāršotām izmaksām «**Lauku biļete**» un «**Jauniešu iniciatīvas**» **svītrotas attiecināmo izmaksu summas**, tās tiks noteiktas vienkāršoto izmaksu metodikā, nodrošinot elastību. Šī metodika atbilstoši cenu izmaiņām ik pēc laika var tikt pilnveidota un izmaksas var arī palielināties.
- vienkāršotai izmaksai «**Jauniešu iniciatīvas**» palielināta **maksimālā atbalsta intensitāte līdz 100%**, ja VRG to paaugstina vietējās attīstības stratēģijā, pamatojoties uz kritērijiem, piemēram, risinot sociālās iekļaušanas un integrācijas, reemigrācijas u.c. jautājumus.
- vienkāršotai izmaksai «**Lauku biļete**» kā attiecināmās izmaksas noteiktas arī **lietotu pamatlīdzekļu iegāde**, kas nav vecāka par pieciem gadiem (atbalsta pretendents sniedz cenu salīdzinājumu).
- tā kā aizkavējās atbalsta piešķiršana VRG vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai un, ievērojot nacionālos normatīvos aktos noteiktos termiņus, **2023. gada finanšu gadā LEADER intervencē nav gaidāmi izdevumi** un finanšu plānā **2023. gadam plānotais finansējums, izlaide un arī rezultātu rādītāja R38 "LEADER tvērums: tādu iedzīvotāju skaits, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģija" vērtība pārcelta uz 2024. gadu.**

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA4.1.6. un LA4.2. Atbalsts subsīdiju veidā procentu likmes daļējai dzēšanai

Nemot vērā, ka Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākuma M04 Ieguldījumi materiālajos aktīvos ietvaros 2023.gadā ir paredzēts turpināt sniegt atbalstu subsīdiju veidā procentu likmes daļējai dzēšanai, veikti precizējumi KLP stratēģiskā plāna LA4.1.6. un LA4.2. intervences aprakstos 13.tabulā *Plānotās vienības summas — finanšu tabula ar rezultātiem*.

Šajā finanšu tabulā **svītrotā izlaide 2023.gadam** jeb 2024.finanšu gadam, kā arī KLP SP paredzētais finansējums tiks izmantots atlikušajos četros gados, t.i. 2024.-2027.gadam (jeb finanšu gados 2025.-2028.gadam).

Tas attiecīgi ietekmē rezultātu rādītāju R.39 (*uzņēmumu skaits, kuru attīstībai sniegts KLP atbalsts*), samazinot tā ikgadējās vērtības un mērķa vērtību no 630 uz 588.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 9 (Ražotāju grupu un organizāciju izveide)

- 1) Tehniskais precizējums 12.tabulā "Plānotās vienības summas - definīcija" LAU9.2 - **vienības summas pamatojums uz pārnestajiem izdevumiem mainīts uz "Jā"**.

Ar apzīmējumu P tabulā norādīta informācija attiecībā uz pārejošajiem maksājumiem, jo prognozēts, ka 2026. un 2027.gadā atbalstu saņems četras atbilstīgas kooperatīvu sabiedrības, kuras savus darbības darījumdarbības plānus uzsākušas 2022.gadā un par pēdējiem diviem gadiem atbalsts tiks maksāts no KLP stratēģiskā plāna finansējuma.

- 2) Izmaiņas 13.tabulā "Plānotās vienības summas - **grozīta finanšu tabula ar rezultātiem**" LAU9.1.

Tā kā aizkavējās atbalsta piešķiršana ražotāju grupu un organizāciju izveidei un, ievērojot nacionālos normatīvos aktos noteiktos termiņus, tad 2023.gada finanšu gadā LAU9.1 nav gaidāmi izdevumi. Finanšu plānā izdevumi, kā arī iznākumu rādītāja O.28 "Atbalsta saņēmēji" vērtības no 2023.gada tiek pārcelti uz 2024.gadu un attiecīgi pārceļot arī turpmākos gadus, neietekmējot kopējo intervencei pieejamo finansējumu un rādītāja gala vērtību periodā.

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 7.1 (Ieguldījumi meža ieaudzēšanai, nomaiņai, atjaunošanai un retināšanai)

Tehnisks precizējumi intervences aprakstā nemainot intervences nosacījumu būtību.

1) 5. sadaļā *"Intervences īpašā struktūra, prasības un atbilstības nosacījumi"* :

- precizēti nosacījumi bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai - 2) un 3) nosacījums, papildinot tekstu, ka **attiecināms uz meža ieaudzēšanu.**

2) 5. sadaļā *"Definēt atbalsttiesīgos saņēmējus un īpašos atbilstības kritērijus, ja tie ir saistīti ar saņēmēju un platību"*:

- tehniski precizēts nosacījums, norādot uz, kādu laika periodu attiecināms nosacījums: **"Viens atbalsta saņēmējs var saņemt atbalstu ne vairāk kā 20 hektāru meža ieaudzēšanai vienā projektu iesniegumu kārtā."**

- precizēts teksts, atbilstoši konkrētās atbalsttiesīgās platības ierobežojumiem: **Netiek atbalstīta meža ieaudzēšana platībās ar slēgtām meliorācijas sistēmām, izņemot gadījumos, ja ir meliorācijas tehniskie noteikumi, kas pieļauj meža ieaudzēšanu.**

Zemkopības ministrija

Grozījumi LA 7.2

(Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi)

Precizējumi intervences aprakstā nemainot intervences nosacījumu būtību:

1. Precizējums atbilstoši EK komentāriem, iznākuma rādītāju O.24 (produktīvi ieguldījumi ārpus saimniecības) aizstājot ar iznākumu rādītāju O.23, jo šis rādītājs precīzāk raksturo intervences būtību - investīcijas ir neproduktīvi ieguldījumi ārpus saimniecības.
2. Kā arī tika paplašināts intervences ieguldījums - papildus ieguldījumam rezultatīvajā rādītājā R.17 (*apmežota zeme: apmežošanai, agromežsaimniecībai un atjaunošanai atbalstītā platība*) **intervence dod ieguldījumu arī rādītājā R.18** (*kopējās investīcijas mežsaimniecības nozares snieguma uzlabošanai*).
3. Veikti precizējumi intervences izlaidē, ņemot vērā nacionālo normatīvo aktu sagatavošanas laiku, **svītrotā izlaide 2023.gadā, jo maksājumi netiks veikti 2023. finanšu gadā.**

Zemkopības ministrija

Nozariskās intervences

Zemkopības ministrija

Grozījumi Nozariskās intervencēs - augļi un dārzeni un citi sektori

1) Veikti papildinājumi pie visām nozariskām intervencēm:

- ➔ paredzot papildus nosacījumu darbības programmās segt administratīvās un personāla izmaksas, kas saistītas ar darbības fonda pārvaldību vai darbības programmas sagatavošanu.

2) Veikti tehniski precizējumi:

- ➔ papildināta nozarisko intervenču saistīto mērķu sadaļa ar rezultatīvo rādītāju R.16 mērķi - ieguldījumi klimata pārmaiņu mazināšanā un censties pielāgoties tām;
- ➔ precizēti intervenču prasību un atbilstību nosacījumi TKO1.1 un TKO1.7 sadalā (dzēstas atsauces, dubultā informācija);

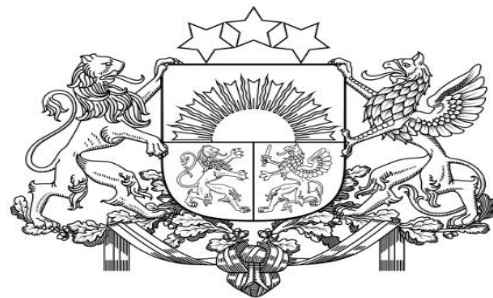

Zemkopības ministrija

Grozījumi Nozariskās intervencēs - augļi un dārzeņi un citi sektori

→ ziņošanai nepieciešamo datu nodrošināšanai papildināta nozarisko intervenču plānotās vienības apjomi sadaļa ar papildus rezultāta rādītājiem - vides, klimata, saimniecību modernizācijas un bioloģiskās lauksaimniecības attīstība:

- Augļi un dārzeņi- R.9, R.12, R.14, R.21, R.29;
- Graudaugi – R.9, R.12, R.21;
- Liellopi – R.9; R.13, R.14, R.21;
- Piens – R.9, R.13, R.14, R.21, R.29;
- Cūkas – R.9, R.13, R.21, R.29;
- VI pielikuma pākšu dārzeņi – R.9, R.12, R.21, R.29.

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!